

ពន្លឺសន្តិភាព

ក្រោយការប្រយុទ្ធនៅ ក្នុងក្រុង និងក្រោយពីយើងគ្រូ-
ឡប់មកពីជួយបង ប្អូនយើងនៅខេត្តពលលាវចំនួនប្រហែល
មួយខែមក ទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្ត មិនទាន់ហ៊ានចូលមកធ្វើការរៀប
រយវិញទេ ប៉ុន្តែជាមួយគ្នានេះ ការស្ងប់ស្ងាត់ក៏កើតមាន
ឡើងសឹងគ្រប់ទិសទី ក្នុងតំបន់មួយ ដែលមានផ្ទៃដីទំហំប្រ
ហែល៦០០ គ.ម.៦. សាកសព ដែលធ្លាប់ឃើញអណ្តែត
តាមព្រៃធនានា រាប់រយរាប់ពាន់ ខ្លះរលេះ រលួយអស់
ទៅហើយ ខ្លះក៏អណ្តែតកាន់ទីប្រជុំជន បាយនៅ ចេញទៅ
សម្រុះអស់ទៅដែរ។

រវាងយប់ថ្ងៃទី ៦ កុម្ភៈ ១៩៤៦ គេឃើញលោកតាចៅ
អធិការ ថាច់ ពេជ លោកតាអាចារ្យ ថាច់ ហ៊ឹម លោកតា
សារ ជាអ្នកបម្រើព្រះសង្ឃក្នុងវត្តពោធិព្រឹក្ស មេចិនឈ្មោះ
ហូរ ហៅថៅកែ ហូរ អតីតមន្ត្រីយួនឈ្មោះ វិញ យ៉ាំង
ហ ហៅ តា ហ អុជកាឡា និង ត្រឹង យ៉ាំង យ៉ ម្ចាស់
ហាងលក់មាស « មានគ្រួសារជាខ្មែរ » ចាងហ្វាងសា

លាចិនដែលយើងរកឃើញឈ្មោះ ហិរមីន ហិរ ប៊ុ ហិ
ក្លយ ជាអ្នកមានធនធានស្តុកស្តម្ភ បាននិមន្ត និងអញ្ជើញ
មកជួបយើងក្នុងសេនាធិការដ្ឋាន ក្នុងឋានៈជាអ្នកនាំពាក្យ
របស់ពលរដ្ឋយួន និងចិន នៅជម្រកព្រៃកកយ ដោយស្នើ
សុំយើងជួបគេទៅ ៖

—សូមឱ្យលើកសេនាធិការដ្ឋានទៅឯទីប្រជុំជន ដោយ
គេជូនដុះមួយល្ងាច ។

—សូមជួយណែនាំខ្មែរ និងយួន ឱ្យនិយាយស្តាប់គ្នា
បាន លែងប្រកាប់ប្រចាក់គ្នាទៅទៀត ។

ចំពោះការស្នើរបស់អ្នកនាំពាក្យនេះ យើងបានជំ
រាបបញ្ជាក់ថា ដែលយើងទ្រាំទ្រលំបាកកាលស្រែ ចោល
ស្រែវេលាសពេញវាលដូចនេះ ក៏ដើម្បីសេចក្តីសុខ និងយុត្តិ
ធម៌ ប្រសិនគេមានបំណងដូចយើងដែរ យើងគ្មានការអ្វី
នឹងបញ្ជាក់ទៀតទេ ។

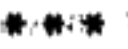
មួយថ្ងៃក្រោយមកទៀត ក្រោយពីបានចាត់ការឱ្យ
ប្រុងប្រយ័ត្នគ្រប់ប្រកល្លកទ្វេរឡើងទៀត យើងក៏បានទៅ
ថ្វាយបង្គំលោកតា ពេជ ដើម្បីស្នើយោបល់ក្នុងរឿងនេះ
ពីព្រោះយើងពិតបាត់ទុកចិត្តគេដែរ តាមទម្រង់ហេតុ ដែល
យើងបានឃើញជាហូរហែរហូតមកថ្ងៃនេះ ។ ចំពោះ
យើងវិញ យើងឥតមានសន្សំយបន្តិចបន្តួចសោះទេថា ឆាក

ប្រយុទ្ធនៅ ក្នុងក្រែក ដែលទើបកន្លងទៅនេះ បានធ្វើឱ្យ
យូនមានការគ្រិះរិះមិនតិចឡើយ ជាពិសេស គេទើបជឿ
ហើយឃើញថា យើងប្រាកដជាមិនព្រមស្តាប់មែន ។

ដោយត្រូវគោរពនូវពាក្យប្តូររណាដែលចែងថា បើដេញ
ទាន់ កុំដាន់កែងនោះ យើងក៏បានធ្វើបទបញ្ជាឱ្យយូនចាត់
គ្នាគេទៅហៅមនុស្ស « រាប់ទាំងពួកកងទ្វក់ ឬ យូកិច »
ផង រាប់ច្រើនម៉ឺននាក់ ទៅនៅតាមកោះនានា នៅតាម
សមុទ្រ ជាពិសេសនៅ កុងដឹម ដែលចូលមកធ្វើចាប់
យើងច្រើនលើក ច្រើនគ្រានោះ មកសុំចុះចូលនឹងយើង
សិន ។

គ្រាន់តែបានដំណឹងនេះភ្លាម គឺវិញ្ញាប្រាយមកមនុស្ស
ម្នាទាំងនានា ។ បានចូលសុំសំបុត្រចុះចូល ។ ពេល
នោះ យើងដែលគ្មានប្រាក់បំណាច់អ្វីមួយសេនតាំងពីដើមទី
មក ក៏សុំឱ្យម្នាក់ ។ ដែលសុំចុះចូល ចង់មួយភ័យស
ពីព្រោះយើងត្រូវប្រើស្មៀនជិត២០នាក់ ទើបសរសេរទាន់ ។

ដោយឃើញថា ក្នុងកំឡុងតែកន្លះខែសោះ មនុស្ស
ម្នាបានចូលមកប្រកបមុខរបរដូចធម្មតាសឹងគ្រប់កន្លែង ដូច
នេះ យើងក៏ចាប់មានការទុកចិត្តលើសុទ្ធចិត្តរបស់យូនបង្អួច
ម្តង ។ ទៅដែរ ។

សិទ្ធិបុណ្យ ស្រោចស្រង់សោយក្នុងភាព

ដើម្បីលើកផលវិញ្ញាណក្នុងនៃយុទ្ធជនយើង ដែលបាន
បូជាជីវិតដើម្បីសេរីភាព និងយុត្តិធម៌ និងបងប្អូនយើងដទៃ
ទៀតដែល បាត់បង់ជីវិតក្នុងឆាកអន្តរកាប់នេះ យើងក៏បាន
ធ្វើបុណ្យបីថ្ងៃ បីយប់ ក្នុងបរិវេណវត្តគោធិព្រឹក្ស ហៅ
វត្តចាស់ ។ នៅឧកាសនោះមានប្រតិភូ យូន-ចិន ស្បែក
ពាក់ដាំពុទ្ធមាមិកជន តាមរបៀបជាអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា
ខាងមហាយានប្រហែលជា ៣០ ចូរយនាត់ ដឹកនាំដោយ
មេចិន និងមេយូននៅទីនោះ ដូចជាលោក ឡឺង យ៉ាន
ថាយ ហៅបីកាយ ថាយ និងអស់លោកអតីតអ្នកមុខ អ្នក
ការ ចិន- យូន ជាច្រើន បានមកចូលរួមក្នុងពិធីបុណ្យយើង
នេះដែរ ។

នៅថ្ងៃទី ៣ មុនពេលឆ្លងបុណ្យ លោកតា ថាច់ ហ៊ឹម
 ដែលទើបវិលមកកាន់នាទីចាស់របស់គាត់ក្នុងវត្តវិង ក្រោយ
 ពីបានចូលរួមក្នុងការប្រយុទ្ធមួយដំបូងរយៈពេលនៅ ក្នុងពួក
 នៅពេលថ្មី ។ នេះមក បានឡើងធ្វើសុទ្ធតែជាមួយទៅកាន់
 បង ប្អូនយូនបញ្ជាក់ពីទន្ទ្រប្តូរផ្តាច់របស់យើង ចំពោះអំពើ
 អយុត្តិធម៌ និងពីគោលបំណងរបស់យើងទៅអនាគត ។
 ដើម្បីគបសន្តិថាលោកតា ថាច់ ហ៊ឹម អតីតទៅសង្កាត់យូន
 ហៅ តា ហស់ បានធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ដល់ពលរដ្ឋយូន ឲ្យទឹកទំ
 ស្រោចស្រង់មិត្តភាពជាមួយ បង ប្អូនយើងវិញ ពីព្រោះ
 យូន និង ខ្មែរ ត្រូវរួមរស់ជាមួយគ្នាទៅទៀតនៅលើដីនេះ
 ទោះយើងទាំងអស់គ្នា ចង់ក្តី មិនចង់ក្តី ។

សកម្មភាព គ្នឹង ច្រៀង អភិបាលស្រុកយើង

១-សកម្មភាពចៅហ្វាយស្រុកថ្មី

រោងខែមីនា ១៨៤៦ លោកអភិបាលខេត្តយូនចូលមក
ដល់ព្រែកគយជាមួយទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តជាលើកដំបូង គាត់ក៏
ដប្បុរសចាញ់សង្គ្រាមទៅ គេបានលើក«បន្តប» ចំដោយ ជាតំ
ឲ្យធ្វើជាអភិបាលស្រុកអណ្តូងទឹក ដែលមានការិយាល័យថ្មី
នៅជ្រុងព្រែកគយតែម្តង ។ នៅក្នុងសង្គ្រាមរបស់គេ ដែល
យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា ពិតមែនតែគេមិនបានយល់
ស្របនឹងសកម្មភាពរបស់យើងពីប៉ុន្មានខែមុននេះក៏ដោយ ក៏
គេមិនទុកជាយើងធ្វើនោះទុសទាំងអស់ដែរ ដោយនៅទីអរ-
សារនៃសង្គ្រាមរបស់គេៗ បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា . . .
ពិតជាដើម្បីជាតិ ដើម្បីប្រទេស ។

២- នៅក្នុងមុខដំណែងថ្មីនេះ ចៅហ្វាយស្រុកយើង
 បានគាំទ្រមន្ត្រីសង្កាត់គ្រប់សង្កាត់ក្នុងស្រុក ដោយយើងបាន
 ចាត់គាំទ្រភ្នាក់ងារសង្កាត់គ្រប់សង្កាត់ក្នុងស្រុក ដោយរើស
 បានតែមនុស្សដែលមានកំណើតជាខ្មែរ ។ ពលរដ្ឋយួនក្រុម
 ទទួលតែត្រឹមតំណែង មេភូមិ ឬ ស្មៀន ហើយសម្រាប់តែ
 សង្កាត់ណាដែលមានសុទ្ធតែពលរដ្ឋយួនរស់នៅ ។

ដើម្បីបង្ហាញនូវសុទ្ធចិត្តរបស់យើង យើងបានទិញទំនៀម
 មែរប្រមូលខ្មែរ និង យួនឱ្យរមស់ជាមួយគ្នាដូចដើម ដើម្បី
 បំបែកចូលរួម ដោយឥតមានប្រកាន់ជាតិសាសន៍សោះ
 ឡើយ ។ ក្រោយមកទៀត រដ្ឋការយួនក៏បានប្រគល់អាវុធ
 និង គ្រាប់រំលោភជាច្រើនមកដល់យើង ដែលយើង និង
 យួនបានប្រើអាវុធនោះជាមួយគ្នា ដើម្បីបង្ក្រាបអំពើចោរកម្ម
 ដែលមានកើតឡើង ដោយសារអ្នកទោសរត់ពីកោះត្រឡាច
 បង្ករបង្កើតឡើង ។

៣ មានការរំដោះលោកសង្ឃ និងដូនជីកាព្រលឹកនៅ
 ភូមិដងក្តោង ឱ្យចាកផុតពីក្តីអន្តរាយ ។ បានក៏ចាត់ក្រុម
 ចោរកំណាចមួយក្រុម នៅពេលដែលពាក់ព័ន្ធចាប់កូនក្រមុំអ្នក
 ស្រុក និងជញ្ជូនវាទំដាក់កូនទូកប្រុងឆ្លងទៅកូនភាមកោះ
 ក្នុងសមុទ្រ។ ក្រោយពីចោរកាប់ចិដោយ ជាតំ បាក់កវើភ្លើងនៅ
 ពេលប្រគាយប្រគប់គ្នាមក អ្នកស្រុកមួយក្រុមបានទទួលជួយ

ប្រយុទ្ធ ហើយចាប់បានមេវាយកទៅសម្លាប់ភ្លាមទៅ ។ អ្នក
ដែលសម្លាប់អារពោរ មានផុតកនាងកញ្ញាឆេត្រោះ អ្នកម្ចាស់
របស់ និងក្រុមញាតិជាមួយអ្នកភូមិផងរបេងជាមួយ នៅក្នុង
ភូមិមួយនៅជិតភូមិមាត់គោង ។

២- រួចហើយយើងក៏ចាត់ចែងចែកអំបិល រាប់ ច្រើន
ពាន់គោនសល់ពីជម្ពូន ហើយដែលជាប្រភពមួយដែរក្នុង
ជម្លោះរវាងយើង និង យួន ម្តងណោះដោយគ្មានប្រកាន់ពូជ
សាសន៍ដូចមុនៗទៀតឡើយ ។

៥- តាមការអំពាវនាវរបស់យើង ពលរដ្ឋយួន-ចិន
នៅជ្រៅព្រៃគគយ-កូនក្អែក-បឹងព្រលិត បានរូបរួមគ្នា ជា
មួយយើងដើម្បីជួសជុលវត្តកូនក្អែកឡើងវិញ មិនតែប៉ុណ្ណោះ
យើងបានកសាងស្ពានឈើបានពីរនិងរៀបចំផ្លូវក្សែវត្តពោធិ
ព្រឹក្ស ដោយយួន-ចិន គេសុខចិត្តលំយោលខ្មោចដីដូន-ដីតា
គោចេញ ដើម្បីបង្ហាញការស្មោះត្រង់ របស់គេមកលើប្រ
យោជន៍រួមផង បង្ហាញថាយើងនិងយួនល្មមជៀគ្នាវិញបាន
ផង ។

